

Guia didàctica

Cicle inicial d'educació primària

www.cinemadretsinfants.cat

// Cicle de Cinema dels Drets dels Infants

A BARCELONA, VIDA SANA I SOSTENIBLE
2021 - 2022

CORB MITJONET. LA GRAN CURSA

Ute von Münchow-Pohl i Sandor Jesse

LA VIDA NUNCA PIERDE

Yoshiyuki Momose

Ajuntament de
Barcelona

ÍNDEX

PÀG.

<u>3</u>	1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS
<u>3</u>	1.1. Propòsit i enfocament
<u>4</u>	1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars
<u>6</u>	1.3. Drets a treballar
<u>6</u>	1.4. Marc legal relacionat
<u>9</u>	2. LA PEL·LÍCULA I EL CURTMETRATGE
<u>9</u>	2.1. Fitxes tècniques breus
<u>9</u>	2.2. Sinopsis de l'argument
<u>10</u>	2.3. Relacions entre pel·lícula, drets i competències bàsiques
<u>10</u>	2.3.1. Desenvolupament psicofísic
<u>11</u>	2.3.2. Autonomia i iniciativa personal
<u>12</u>	2.3.3. Relacions de gènere
<u>12</u>	2.4. Relacions entre curtmetratge, drets i competències bàsiques
<u>12</u>	2.4.1. Drets vulnerats
<u>13</u>	2.4.2. Relacions de gènere
<u>13</u>	2.4.3. Desempament
<u>13</u>	2.4.4. Autonomia i iniciativa personal
<u>14</u>	3. PROPOSTA PEDAGÒGICA
<u>14</u>	3.1. Plantejament general
<u>14</u>	3.2. Per anar al cinema
<u>16</u>	3.3. Del cinema a l'aula
<u>19</u>	3.4. De l'aula al món
<u>19</u>	3.5. Recull de creacions escolars
<u>19</u>	3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat
<u>20</u>	4. MATERIAL COMPLEMENTARI
<u>20</u>	4.1. Enllaços d'interès
<u>20</u>	4.2. Bibliografia i filmografia

1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

La salut de les persones està clarament relacionada amb els hàbits nutricionals i la qualitat dels aliments, i amb evitar la ingestió de substàncies tòxiques per al cos humà. És molt important que infants i adolescents despleguin aquests coneixements i tinguin cura de la seva alimentació quotidiana.

Amb el títol **A Barcelona, vida sana i sostenible**, el Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI) de l'Ajuntament de Barcelona proposa una reflexió sobre els forts vincles entre la salut i una alimentació sostenible, a base de productes de proximitat i de qualitat. La intenció és acompanyar la infància i l'adolescència de Barcelona a prendre consciència de la importància que tenen els hàbits alimentaris per a una vida saludable. Per impulsar-ho, vol contribuir que infants i adolescents siguin coneixedors del valor nutritiu de tot allò que mengen.

L'edició 2021-22 del CCDI ofereix recursos per conèixer i debatre els drets dels infants vinculats a l'**alimentació sana i sostenible** dels nens i les nenes, i els nois i les noies de la ciutat. Ho fa partint de la legislació actual: Declaració Universal dels Drets Humans, Convenció sobre els Drets de l'Infant, Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona. Des del 2015, l'Ajuntament de Barcelona està adherit al [Pacte de política alimentària urbana de Milà](#). Aquest 2021 exerceix de Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible i porta als centres educatius de la ciutat els recursos necessaris per difondre i afavorir hàbits alimentaris saludables i prou equilibrats, sobretot entre infants i adolescents.

El programa de cicle inicial està format pel film **Corb Mitjonet. La gran cursa** i el curtmetrage **La vida nunca pierde**. Després de carregar-se el rebost que contenia els queviures de la comunitat del bosc per a l'hivern, el Corb Mitjonet decideix participar en una cursa de vehicles. Amb els diners del premi, vol comprar les provisions perdudes. D'altra banda, el curtmetratge narra la història d'un nen de 10 anys que pateix al·lèrgia alimentària. Ell i la seva mare s'han d'esforçar dia a dia perquè l'infant ho porti bé.

El recorregut pedagògic va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i a l'entorn dels nens i les nenes. Per facilitar-lo, el [web](#) disposa dels materials didàctics, les creacions de l'alumnat, i la informació sobre les sessions familiars, d'adolescents, i per a entitats socioeducatives i de lleure educatiu.

El **Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI)** és un programa educatiu que promou el Departament de Promoció de la Infància de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona, engegat l'any 2000 en col·laboració amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

L'edició **2021-22** del CCDI ofereix recursos per treballar a l'aula els **drets dels infants** vinculats a l'**alimentació sana i sostenible**.

1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars

1. Competència social i ciutadana

- Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.
- Descoberta de les formes d'organització de l'escola i de l'entorn proper, valorant la importància de la convivència. Reconeixement dels drets i deures de les persones del grup, així com la importància del diàleg en la resolució de conflictes.
- Valoració del joc com a mitjà de relació amb els altres i de divertiment.

2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

- Descoberta i identificació dels elements característics de l'entorn, els serveis i els espais comuns, valorant la responsabilitat personal en el seu ús.
- Desenvolupament d'actituds personals com la responsabilitat, l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica i el control emocional.
- Reconeixement de la importància de la participació i coresponsabilitat en les tasques de la vida quotidiana, superant estereotips sexistes.

3. Competència d'aprendre a aprendre

- Capacitat d'emprendre, organitzar i conduir un aprenentatge individual o en grup.
- Exploració d'algun aspecte de l'entorn a partir d'una qüestió rellevant, mitjançant el treball cooperatiu.
- Aprenentatge a ser i a pensar de manera autònoma, a actuar de forma coherent, a convidaure i a ser ciutadans i ciutadanes en un món global.
- Expressió raonada de sensacions personals i respecte davant les opinions dels altres.

4. Competència digital

- Adquisició progressiva d'habilitats per interactuar amb normalitat en la societat digital.
- Familiarització amb les funcions bàsiques dels instruments i aplicacions digitals per al tractament de la informació i la creació artística.
- Presa de consciència d'hàbits d'ús saludable de la tecnologia per actuar de forma crítica, prudent i responsable.
- Immersió en el treball d'investigació cooperatiu a partir de l'experimentació i ús de diferents fonts d'informació i les TIC.

1. Competència social i ciutadana.
2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria.
3. Competència d'aprendre a aprendre.
4. Competència digital.
5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
6. Competència artística i cultural.

5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual

- Aprofundiment en la reproducció i creació de textos orals fomentant el llenguatge no verbal, paraverbal i la comunicació audiovisual.
- Comprensió de relats audiovisuals com a representació de la realitat, per tal de començar a diferenciar el món real i la seva representació audiovisual.
- Comprensió dels elements fonamentals d'un relat audiovisual (personatges, espais, accions).

6. Competència artística i cultural

- Expressió oral d'idees, emocions i experiències, que desvetllen les manifestacions artístiques i culturals per promoure la comprensió crítica.
- Representació de situacions quotidianes on s'assumeixi rols culturals diferents del propi, s'observi les manifestacions culturals de l'entorn i es valori la seva diversitat i riquesa.
- Foment de l'experimentació de diferents llenguatges artístics a l'aula, avançant amb confiança i satisfacció en els processos de producció.
- Elaboració de produccions plàstiques i missatges audiovisuals a partir de la percepció sensorial, la imaginació, les experiències, la realitat, les idees i les emocions, tot preveient els recursos necessaris i les possibilitats dels materials (...).

1.3. Drets a treballar

1. Dret dels infants a una alimentació sana i saludable.
2. Dret dels infants a ser tractats amb respecte, consideració i solidaritat.
3. Dret dels infants amb problemes de salut a gaudir d'una vida plena.

1.4. Marc legal relacionat

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 4. L'infant (...) tindrà dret a créixer i a desenvolupar-se en bona salut; i (...) caldrà proporcionar-li (...) atencions especials, tant prenatales com postnatales. L'infant tindrà dret a disposar d'alimentació, habitatge, esbarjo i serveis mèdics adequats.

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Article 6.2. Els estats membres han d'assegurar al màxim possible la supervivència i el desenvolupament de l'infant.

Article 24.1. Els estats membres reconeixen el dret de l'infant a gaudir del més alt nivell de salut possible i d'equipaments de tractament de les malalties i de restabliment de la salut. Els estats integrants s'han d'esforçar a assegurar que cap infant no sigui privat del seu dret a accedir a aquests serveis.

Article 24.2. Els estats membres han d'assegurar la plena aplicació d'aquest dret i (...) han de prendre les mesures següents:

- b) Assegurar la prestació de l'assistència mèdica i l'atenció a la salut que siguin necessàries a tots els infants, posant l'èmfasi en el desenvolupament de l'atenció primària de la salut.
- c) En el marc de l'atenció primària de la salut, combatre les malalties i la desnutrició mitjançant, entre d'altres coses, l'aplicació de la tecnologia de què es disposi i el subministrament d'aliments nutritius adequats i d'aigua potable neta, prenent en consideració els perills i els riscos de pol·lució ambiental.

Article 27.3. Els estats membres (...) han de prendre les mesures apropiades per ajudar els pares, les mares i les altres persones responsables de l'infant a fer efectiu el dret de tots els infants a un nivell de vida adequat i, en cas de necessitat, han de donar ajut material i programes de suport, principalment pel que fa a la nutrició, el vestit i l'habitatge.

1. Dret dels infants a una alimentació sana i saludable.

2. Dret dels infants a ser tractats amb respecte, consideració i solidaritat.

3. Dret dels infants amb problemes de salut a gaudir d'una vida plena.

Agenda 2030 sobre desenvolupament sostenible

Objectiu 2. Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Fites:

2.1. Per al 2030, posar fi a la fam i assegurar l'accés de totes les persones, en particular de les persones pobres i en situacions vulnerables, inclosos els lactants, a una alimentació sana, nutritiva i suficient durant tot l'any.

Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a tothom, en totes les edats. Fites:

3.8. Assolir la cobertura sanitària universal, en particular la protecció contra els riscos financers, l'accés a serveis de salut essencials de qualitat i l'accés a medicaments i vacunes segurs, eficaços, assequibles i de qualitat per a totes les persones.

Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles. Fites:

12.3. Per a 2030, reduir a la meitat el malbaratament d'aliments per càpita mundial en la venda al detall i el consum, així com les pèrdues d'aliments a les cadenes de producció i distribució, incloses les pèrdues postcollita.

Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Article 44. Dret a la prevenció, la protecció i la promoció de la salut

1. Els infants i els adolescents tenen dret a la promoció, la prevenció i la protecció de la salut i a l'atenció sanitària.

2. Qualsevol infant o adolescent té dret a:

c) Rebre els efectes beneficiosos de la protecció de la salut, que s'expressa en el dret a desenvolupar-se en entorns saludables, tant en l'àmbit públic com en l'àmbit privat.

3. Les administracions públiques han de prendre totes les mesures necessàries per a abolir les pràctiques tradicionals que siguin perjudicials per a la salut dels infants i els adolescents.

Article 66. Productes comercialitzats per a l'ús o el consum dels infants i els adolescents

1. (...) No poden contenir substàncies perjudicials i han de facilitar, de manera visible, la informació suficient sobre la composició, les característiques i l'ús, i també la franja d'edat, si escau, a la qual són destinats.

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

Capítol 2. Drets socials

Article 14. Protecció de la salut

(...) Els veïns i veïnes de Barcelona tenen dret a la salut i a gaudir d'una atenció sanitària continuada de qualitat, basada en el respecte a la dignitat, les llibertats i els drets de la persona, i en un sistema de participació comunitària.

Capítol 3. Equitat i accions positives

Article 22. Infants i adolescents

Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral.

En particular:

b) Han de tenir garantits els recursos socials per al ple desenvolupament físic, mental, intel·lectual i ètic.

Capítol 5. Drets i deures ambientals

Article 31. Medi ambient de qualitat i entorn urbà sostenible

1. Totes les persones tenen dret a un medi ambient que permeti una bona qualitat de vida a la ciutat i, en particular, que l'hàbitat sigui lliure de residus i de contaminació atmosfèrica, acústica i lumínica. L'Ajuntament controlarà tot tipus d'emissions perjudicials per al medi i per a la salut o el benestar de les persones.

Pacte de política alimentària urbana de Milà

Accions recomanades: promoure dietes sostenibles i nutrició

7. Promoure dietes sostenibles (saludables, segures, culturalment adequades, ambientalment sostenibles i fundades en els drets) a través de programes pertinents en el camp de l'educació, la promoció de la salut i la comunicació, amb (...) atenció a escoles, centres de atenció [primària], mercats i mitjans d'informació.

8. Lluitar contra les malalties no transmissibles associades a dietes inadequades i obesitat, amb especial atenció, quan sigui necessari, a reduir l'aportació de sucre, àcids grassos trans, carns i productes lactis-formatgers, i augmentant el consum de fruita, verdura i aliments no elaborats.

Accions recomanades: assegurar l'equitat social i econòmica

15. Redefinir els programes dels menjadors escolars i altres serveis alimentaris institucionals per tal d'oferir menjar sa, de procedència local/regional, de temporada i (...) sostenible.

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Ajuntament de Barcelona

Legislació autonòmica i local que regula els drets dels infants:

1. Catalunya

[Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència \(íntegra\).](#)

2. Barcelona

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona \(íntegra\).](#)

2. LA PEL·LÍCULA I EL CURTMETRATGE

2.1. Fitxes tècniques breus

Títol: *Corb Mitjonet. La gran cursa*

Títol original: *Der kleine Rabe Socke 2. Das grosse Rennen*

Direcció: Ute von Münchow-Pohl i Sandor Jesse

Guió: Katja Grübel i Nele Moost. Basat en la col·lecció de llibres *Der kleine Rabe Socke* de Nele Moost i Annet Rudolph

País de producció: Alemanya

Any d'estrena: 2015

Durada: 73 minuts

Llargmetratge d'animació 2D

Versió en català

Títol: *La vida nunca pierde*

Títol original: *Life Ain't Gonna Lose*

Direcció: Yoshiyuki Momose

Guió: Yoshiyuki Momose

País de producció: Japó

Any d'estrena: 2018

Durada: 13 minuts

Curtmetratge d'animació 2D

Versió en castellà

2.2. Sinopsis de l'argument

Corb Mitjonet. La gran cursa

A finals d'estiu, els animals del bosc omplen el rebost amb els queviures per passar l'hivern. Tothom col·labora en la collita menys en Corb Mitjonet, que es passa el dia jugant muntat en una carraca, en companyia del seu amic, l'os Eddi. Tot d'una, xoca amb el rebost on emmagatzemen les provisions. La construcció es desballesta, tot el contingut corre pendent avall i se l'emporta el corrent del riu. En Corb Mitjonet es queda preocupat: els animals del bosc corren el risc de morir de gana i ha desobeït la prohibició de la senyora Teixó de no fer més curses.

Per resoldre l'embolic, decideix participar en una cursa pel bosc que té com a premi cent monedes d'or. Amb elles, en Corb Mitjonet preveu comprar el menjar. La castor Fritzie, que sap de mecànica, els ajuda a posar a punt el vehicle per a la competició. Entre els rivals, destaca el lloro peruà Rinaldo de los Rayos, descendent d'una saga de campions del món de les curses. En Rinaldo corre per obligació familiar, perquè allò que veritablement li agrada és tocar la flauta. Amb en Corb Mitjonet, més que rivals, acabaran essent amics.

[Tràiler](#)

En Corb Mitjonet es queda preocupat: els animals del bosc corren el risc de morir de gana i ha desobeït la prohibició de la senyora Teixó de no fer més curses.

La vida nunca pierde

El petit Shun pateix al·lèrgia alimentària, en concret als ous. Cada cop que tasta un aliment que en porti, ni que sigui en una petita proporció, té una crisi que posa en perill la seva vida. Fora d'això és un nen ple de capacitats i d'habilitats, tant per a l'estudi com en els esports, on destaca com un dels millors de l'escola. En canvi, el centre educatiu no té en consideració l'afecció d'en Shun, i és incapaç d'adaptar-se a fer-li un menú especial quan organitzen un viatge escolar. El nen és conscient de com ha de cuidar-se i actua responsablement en la majoria d'ocasions. En algunes ocasions, sigui per distracció pròpia o sigui per manca d'informació per part dels proveïdors d'aliments, pateix una crisi, i la seva mare ha de córrer a portar-lo a l'hospital. Però en Shun és un nen madur, fa la seva vida amb normalitat i està convençut que superarà l'al·lèrgia.

[Tràiler](#) (en japonès amb subtítols en anglès)

2.3. Relacions entre pel·lícula, drets i competències bàsiques

2.3.1. Desenvolupament psicofísic

La pel·lícula **Corb Mitjonet. La gran cursa** permet reflexionar sobre la importància de l'alimentació per a la subsistència dels individus i les comunitats. És una necessitat bàsica per sobreviure i passar les etapes de carestia de queviures. L'entremaliadura d'en Corb Mitjonet posa en veritable perill la comunitat d'animals del bosc, que a finals de cada estiu ha de treballar de valent per procurar-se una reserva de provisions de cara a la tardor i l'hivern. Ho manifesten diferents personatges del film, amb la por expressa a "morir de gana".

La pel·lícula Corb Mitjonet. La gran cursa permet reflexionar sobre la importància de l'alimentació per a la subsistència dels individus i les comunitats. És una necessitat bàsica per sobreviure i passar les etapes de carestia de queviures.

L'entremaliadura d'en Corb Mitjonet posa en veritable perill la comunitat d'animals del bosc, que a finals de cada estiu ha de treballar de valent per procurar-se una reserva de provisions de cara a la tardor i l'hivern. Ho manifesten diferents personatges del film, amb la por expressa a "morir de gana".

Sortosament, la iniciativa d'en Corb Mitjonet es resol amb èxit i el premi de la cursa possibilita l'obtenció de noves reserves d'aliments, amb la qual cosa queda assegurada la supervivència de la comunitat.

El fet que els animals de la pel·lícula es proveeixin dels fruits del bosc, permet debatre sobre l'autonomia i la sobirania alimentàries. Una de les estratègies en les polítiques públiques actuals es basa en el foment de l'alimentació local, com a reforç de la cuina autòctona i de la producció de proximitat, molt més sostenible que la importació de productes estrangers. Una altra estratègia és la de convèncer dels beneficis dels aliments naturals, per sobre dels elaborats, a tota la població, especialment als infants i joves.

Corb Mitjonet. La gran cursa proposa també reflexionar sobre la salut emocional, element cada cop més valorat en les anàlisis sobre la qualitat de vida de les persones i de les comunitats. Sota una trama de competició esportiva on la rivalitat és inevitable, la història dilueix aquest aspecte, en benefici de la col·laboració, la companyonia i la generositat. La defensa d'aquests valors és present al llarg de tota la cursa, ja que els dos rivals protagonistes prefereixen canviar l'esperit competitiu pel de cooperació, fins a fer-se amics. Aquest ànim es rebla en la resolució final sobre el premi, quan en Corb Mitjonet fins i tot ofereix la meitat de l'import a en Rinaldo. També el defensa davant del seu pare, dient-li que no ha de forçar el seu fill a fer allò que no vol.

2.3.2. Autonomia i iniciativa personal

El film **Corb Mitjonet. La gran cursa** fa una clara defensa del respecte de la subjectivitat de cada individu. En primer lloc, hi ha la del mateix Corb Mitjonet, de caràcter independent i entremaliat, però en el fons bo i innocent. Ell pren la determinació de resoldre el problema que ha causat fent servir les habilitats que té, defugint les prohibicions de la senyora Teixó.

A l'altre extrem, hi ha el petit Rinaldo, subjugat per un pare que li imposa la càrrega de la tradició familiar. Per no decebre'l, ni tan sols s'atreveix a fer-li saber que no li agraden les curses, que té altres il·lusions. L'amistat amb en Corb Mitjonet l'ajudarà a empoderar-se i a dir-li que la música l'apassiona. Com a company, en Corb Mitjonet li fa saber: "els amics volen que siguis tal com ets".

El final de la pel·lícula deixa clara aquesta intenció de defensa de la salut emocional. La cançó que canten tots i totes ho deixa ben clar: "Soc com soc i m'agrada. Cadascú ha de ser com vol ser".

Corb Mitjonet. La gran cursa proposa també reflexionar sobre la salut emocional, element cada cop més valorat en les anàlisis sobre la qualitat de vida de les persones i de les comunitats. Sota una trama de competició esportiva on la rivalitat és inevitable, la història dilueix aquest aspecte, en benefici de la col·laboració, la companyonia i la generositat.

2.3.3. Relacions de gènere

En relació als drets i la perspectiva de gènere, cal remarcar el personatge del castor femella, la Fritzie, amiga sincera d'en Corb Mitjonet. El film la presenta com una petitona molt manyosa i plena de recursos. Amb els seus coneixements de mecànica, aconsegueix millorar els vehicles autoconstruïts que condueix en Corb Mitjonet, fent que acabin la cursa i siguin competitius.

També destaca la figura de la petita teixó, voluntariosa ajudant del coordinador de la cursa, sempre inquieta i amb iniciativa.

Amb una representació més tradicional, apareixen una ovella molt poruga i l'autoritària senyora Teixó, guardiana del rebost d'aliments. Aquest despotisme és un atribut del rol que té de lideratge i de protecció sobre la comunitat d'animals del bosc, així com l'element dramàtic necessari per a la rebel·lia d'en Corb Mitjonet.

2.4. Relacions entre curtmetratge, drets i competències bàsiques

2.4.1. Drets vulnerats

El dret a la salut és universal i, per tant, ha de cobrir tothom, tenint en compte totes i cadascuna de les malalties específiques que puguin patir les persones. Algunes d'aquestes afeccions comporten modes de vida que, a voltes, són difícils d'encaixar en les dinàmiques socials del conjunt. Les al·lèrgies tenen, d'una manera especial, aquesta complicació afegida, sobretot quan van lligades a un fet tan quotidià com l'alimentació.

Tan els aspectes socials (normalment mengem acompanyats, i compartim menús) i culturals (hàbits i gustos culinaris) com també els industrials (increment del consum d'aliments preparats) fan que la vida de les persones al·lèrgiques a determinats aliments sigui complicada. I no sempre és senzill que les persones afectades trobin el suport de l'entorn que seria d'esperar.

El curtmetratge **La vida nunca pierde** exemplifica una situació en la qual el petit Shun va creixent amb aquests condicionants. Tot i que compta amb dos suports bàsics (el familiar i el mèdic), tots dos no arriben a cobrir les necessitats de l'infant al cent per cent. Sobretot li falta disposar de més comprensió i col·laboració per part del centre educatiu i també accedir a un etiquetatge més acurat dels productes alimentaris processats.

Cal remarcar el personatge del castor femella, la Fritzie, amiga sincera d'en Corb Mitjonet. El film la presenta com una petitona molt manyosa i plena de recursos. Amb els seus coneixements de mecànica, aconsegueix millorar els vehicles autoconstruïts que condueix en Corb Mitjonet.

2.4.2. Relacions de gènere

A la família, s'observa que el pare és pràcticament absent i que tota la responsabilitat recau en la mare, que no pot estar sempre al costat d'en Shun. És una dona treballadora que no va sobrada de temps ni de recursos, però que està tan pendent com pot del seu fill. La mare té cura de portar sempre el nen a l'hospital, perquè li facin seguiment de la malaltia. També és present quan els serveis d'urgències atenen en Shun en els moments de crisi.

2.4.3. Desempament

La institució que no compleix en aquest cas és l'escola. Malgrat semblar ben equipada, no té un simple programa culinari per fer front a casos com el d'en Shun, que porta una carmanyola de casa perquè el centre no ofereix menús especials al menjador escolar. El curt reflecteix fins i tot la marginació del nen en una excursió, perquè el centre es despreocupa completament del seu condicionant alimentari. En aquest àmbit, en Shun es troba completament desamparat, ja que l'escola incompleix l'obligació de protegir l'especificitat d'un alumne que pateix una malaltia.

2.4.4. Autonomia i iniciativa personal

Per sort, en Shun és espavilat i sap valdre's per si mateix. Lluny de tancar-se i lamentar-se, actua com qualsevol nen, i està especialment motivat per l'esport, on troba un espai per demostrar que és tan bo o millor que els altres. La seva maduresa es demostra també en l'escena de la crisi per la ingesta del gelat. Tot i patir ràpidament els símptomes d'un atac d'al·lèrgia, és capaç de sortir a buscar ajuda, i de salvar-se la vida.

La institució que no compleix en aquest cas és l'escola. Malgrat semblar ben equipada, no té un simple programa culinari per fer front a casos com el d'en Shun, que porta una carmanyola de casa perquè el centre no ofereix menús especials al menjador escolar.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la pel·lícula **Corb Mitjonet. La gran cursa** i el curtmetratge **La vida nunca pierde** disposa de cinc moments educatius complementaris:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 6 hores, com a màxim).
4. Acció per compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3.2. Per anar al cinema

Abans de la sessió de cinema amb el vostre grup classe, us suggerim portar a terme una activitat a l'aula d'una hora de durada. Us proposem dos enfocaments per triar el que més us convingui o bé idear-ne un altre:

1. Cerca d'informació i comentari

L'activitat comença amb una pluja d'idees (20') sobre qüestions claus dels drets dels infants a treballar amb el film **Corb Mitjonet. La gran cursa** i el curtmetratge **La vida nunca pierde**:

1. Quins aliments ens ajuden a cuidar de la nostra salut? On els podem aconseguir? On penseu que es produeixen?
2. Què són les emocions? Quines ens fan sentir bé? Per què? Què faríeu per animar a un amic o amiga a mostrar-se com és?
3. Com definiríeu una al·lèrgia? Quines substàncies penseu que en poden provocar? Com s'hi pot conviure?

Tot el que surti es pot recollir a la pissarra per recordar-ho i llegir-ho al final, amb els resultats de la cerca d'informació. Anirà bé apuntar almenys una aportació de cada alumne/a. Per animar la pluja d'idees, podeu adreçar l'alumnat a parlar-ne abans a casa i així venir a classe amb alguna idea sobre els temes plantejats. En base al recull d'aportacions, es tracta d'orientar una cerca d'informació relacionada amb les propostes dels infants. És possible fer-la a l'aula entre tots i totes, però millor si podeu prepara-la abans. La cerca es pot centrar en algunes de les qüestions sorgides, o bé treballar-les totes transversalment.

Abans de la projecció dels films proposem dues activitats a escollir per treballar a l'aula:

1. *Cerca d'informació i comentari*
2. *Pluja d'idees i debat*

1. Quins aliments ens ajuden a cuidar de la nostra salut? On els podem aconseguir? On penseu que es produeixen?

2. Què són les emocions? Quines ens fan sentir bé? Per què? Què faríeu per animar a un amic o amiga a mostrar-se com és?

3. Com definiríeu una al·lèrgia? Quines substàncies penseu que en poden provocar? Com s'hi pot conviure?

També és opcional plantejar l'activitat de cerca d'informació per racons, subdividint el grup classe en quatre equips, o continuar amb el gran grup. L'enfocament és llegir textos breus i mirar imatges o petits vídeos que aportin noves idees o bé ajudin a aprofundir en aquelles que han estat exposades (25').

En acabar l'activitat convé fer una reflexió de tancament que es troba explicada en el [punt 3 d'aquest apartat](#).

2. Pluja d'idees i debat

S'enceta també amb una pluja d'idees (15') sobre:

1. Quins aliments ens ajuden a cuidar de la nostra salut? On els podem aconseguir? On penseu que es produeixen?
2. Hi ha menjar que pot causar alguna al·lèrgia? Per què?
3. Quines emocions ens fan créixer de forma saludable? Què ens ajuda a prendre una decisió important?

Anirà bé recollir les aportacions a la pissarra, almenys una de cada alumne/a. També és interessant adreçar l'alumnat a parlar-ne abans a casa i així venir a classe amb alguna idea sobre qualsevol dels tres temes plantejats.

En base a les idees recollides, es prepararà un debat amb el grup classe subdividit en dos equips prou equilibrats (nens/nenes, destresa en l'expressió, seguretat en un/a mateix/a, etc.). Abans d'obrir el debat, anirà bé acordar i apuntar a la pissarra quin serà el tema a discutir de tot el que hagi anat sortint a la pluja d'idees (10'). Per començar, primer farà tres aportacions l'equip 1 i després l'equip 2. Tot seguit, s'obrirà el torn de paraules indistintament, amb la coordinació del professorat. Per tancar-lo, cada equip mencionarà alguna idea que ha après de l'altre equip (20').

3. En acabar l'activitat

Després de dur a terme l'activitat escollida, convé fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació de cada grup classe a la sessió de cinema. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, preferiblement un nen i una nena (10'). Un cop ja és a punt, arriba el moment de presentar la sinopsi i el [tràiler](#) de la pel·lícula **Corb Mitjonet. La gran cursa** (5').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context dels films i els drets a treballar, per preparar la sessió de cinema entre tots i totes. Així mateix, és una bona oportunitat per extreure els elements claus que, en veu de dos portaveus, cada grup classe aportarà i oompartirà (en vídeo o en viu) abans de la projecció.

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de les pel·lícules i els drets a treballar, per preparar la sessió de cinema entre tots i totes.

1. Quins aliments ens ajuden a cuidar de la nostra salut? On els podem aconseguir? On penseu que es produeixen?

2. Hi ha menjar que pot causar alguna al·lèrgia? Per què?

3. Quines emocions ens fan créixer de forma saludable? Què ens ajuda a prendre una decisió important?

3.3. Del cinema a l'aula

Heus aquí drets dels infants per a una alimentació sana...

Després de la sessió de cinema, proposem portar a terme una activitat de creació a l'aula que es basa a subdividir el grup classe en quatre equips de treball. El punt de partida és que cada subgrup triï i tracti un dels tres drets dels infants que es proposen abordar amb la pel·lícula **Corb Mitjonet. La gran cursa** i el curtmetratge **La vida nunca pierde**:

1. Dret dels infants a una alimentació sana i saludable.
2. Dret dels infants a ser tractats amb respecte, consideració i solidaritat.
3. Dret dels infants amb problemes de salut a gaudir d'una vida plena.

Us suggerim que cada equip acabi plasmant la defensa del seu dret en forma de mural o presentació de diapositives, fent una tasca de composició fotogràfica i de creació de petits textos.

En un primer moment, cada grup trasllada algunes de les escenes del film o del curtmetratge a possibles situacions que vulgui reflectir en la seva creació final (a triar entre mural o presentació de diapositives). Tot seguit, cada equip fa una immersió en el significat del dret escollit i pensa quines imatges i textos poden anar bé per explicar-lo. Un cop buscades les fotografies i fets els petits escrits, ja pot passar a la composició del mural o la presentació de diapositives en format digital.

Us suggerim que cada equip acabi plasmant la defensa dels drets dels infants vinculats a una alimentació sana i sostenible en forma de mural o presentació de diapositives, fent una tasca de composició fotogràfica i de creació de petits textos.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Per als murals, es pot fer servir una cartolina gran o paper d'emballar. Després caldrà fotografiar-los per compartir-los al [web](#). Les presentacions poden constar d'unes 4 a 6 diapositives cada una. Per publicar-les al [web](#), és possible enviar per separat les dels quatre subgrups o ajuntar-les totes en una sola presentació.

Amb l'elaboració dels murals o les presentacions de diapositives, s'ofereix a l'alumnat la possibilitat de treballar de forma creativa els drets dels infants i els films, així com d'aprofundir en el debat generat a l'aula abans de la projecció de cinema i també durant la pròpia sessió, amb les aportacions d'escoles diferents.

És possible desenvolupar aquesta activitat en una sola sessió d'una hora de classe si prèviament s'organitzen els equips, es tria quin dret tracta cadascun i se n'orienta el tractament amb les qüestions sorgides durant el visionat i les posades en comú prèvia i posterior. Aleshores es pot dedicar la meitat de la sessió a què els quatre subgrups, en paral·lel, pensin i dissenyin els murals o les presentacions de diapositives, i l'altra meitat a realitzar i compondre cada una de les creacions.

Ara bé, si és possible, recomanem que l'activitat de creació a l'aula agafi un tractament més transversal al currículum i es pugui desplegar en diverses sessions. La durada ideal és entre un mínim de tres i un màxim de sis hores lectives. Així es dona pes als drets a treballar i l'anàlisi dels films, la reflexió individual i col·lectiva, l'elaboració i la posada en comú de les creacions en grup, i la recollida de les idees que vagin sorgint al llarg del procés.

Recomanem que l'activitat de creació a l'aula es pugui desplegar en diverses sessions per poder aprofundir en els drets a treballar, en l'anàlisi dels films, i en la reflexió i creació individual i col·lectiva.

QUADRE RESUM: DEL CINEMA A L'AULA*

DURADA	PROCEDIMENTS	CONTINGUTS
1 hora	Creació dels subgrups i distribució de tasques. Explicació de l'activitat de creació d'un mural o d'una presentació de diapositives.	Exercici de trasllat de les escenes dels films a possibles situacions reals. Després, tria i immersió de cada equip en els drets dels infants a explorar.
1 hora	Treball per equips. Reflexió individual i en grup per crear un punt de vista sobre el dret escollit.	Pluja d'idees i presa de decisions sobre quines imatges i textos pot fer servir cada grup per explicar el seu enfocament. Cerca d'imatges i elaboració de textos.
1 a 2 hores	Per equips es continua la tasca de cerca d'imatges i l'elaboració dels textos necessaris.	Definició de la composició final del mural o de la presentació de diapositives per part de cada equip.
1 a 2 hores	Treball per equips per finalitzar el mural o la presentació de diapositives. Exposició oral de cada creació a la resta del grup classe.	Realització del mural o de la presentació de diapositives que combina textos i fotografies.

*Aquesta activitat es pot fer en una sola sessió, però es proposa un desplegament més minuciós per aprofundir en els drets a treballar a l'aula.

3.4. De l'aula al món

Un cop realitzada l'activitat de creació a l'aula i enviats els resultats per publicar-los al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de quina seria la composició d'una alimentació sana i sostenible adreçada a infants.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa una dieta basada en una alimentació sana i sostenible per a nens i nenes de la vostra edat.
3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona, vida sana i sostenible**.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat [Creacions escolars del web](#) i proposeu a les famílies entrar-hi.

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzada l'activitat creativa a l'aula, cada grup classe ens farà arribar les creacions dels seus subgrups de treball per email, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada escola i els compartirem al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#), podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us enviarem per correu electrònic un qüestionari d'avaluació que podreu omplir directament en línia. Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant any rere any.

L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de quina seria la composició d'una alimentació sana i sostenible adreçada a infants.

2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa una dieta basada en una alimentació sana i sostenible per a nens i nenes de la vostra edat.

3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona, vida sana i sostenible**.

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

Podeu trobar més informació a:

- [Web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#)
- [Web d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Textos legislatius al web de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona (lectura fàcil):

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#)
- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#)
- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Altres:

- [Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència](#)
- [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#)
- [Objectius de Desenvolupament Sostenible \(ODS\)](#)
- [Polítiques municipals de Barcelona en relació als ODS](#)
- [Pacte de política alimentària urbana de Milà](#)
- [Polítiques d'Alimentació Sostenible a Barcelona](#)
- [Sèrie de curtmetratges *Vitaminix*](#)

4.2. Bibliografia i filmografia

Bibliografia

- Aladjidi, V. i Tchoukriel, E. (2020). *Inventari il·lustrat de les fruites i les hortalisses*. Pontevedra: Faktoría K de Rústica
- Bauer, J. i Mourrain, S. (2020). *Vegetarià?* Barcelona: Zorro Rojo
- Bosch, L. (2016). *Aquest gos és tot un jardiner*. Barcelona: Animallibres
- Hall, K. i Arsenault, I. (2019). *L'abella de la mel*. Barcelona: Zorro Rojo
- Muller, G. (2018). *Fruits i fruites*. Barcelona: Animallibres
- Muller, G. (2017). *El meu hort*. Barcelona: Animallibres
- Schujer, S. i Weiss, M. (2006). *Hugo tiene hambre*. Barcelona: Norma

Filmografia

- *Bichos. Una aventura en miniatura*. John Lasseter i Andrew Stanton (dir.). EUA, 1998
- *Cherry on the Cake*. Hyebin Lee (dir.). Regne Unit, 2009

Cicle de Cinema dels Drets dels Infants:
www.cinemadretsinfants.cat